

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

“If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together” - bestuurlijk leernetwerk Radicale vernieuwing zorg

Geplaatst op 17 november 2023

“If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together”, zo luidt een bekend Afrikaans spreekwoord. Dromend over een zorgtransitie die echt gaat over mensen, over waardevolle zorg en waardevol leven, zijn we nieuwsgierig naar andere en meer gezamenlijke manieren van zorgen en samenleven. Willen we samenleven in zorgzame gemeenschappen? Ja graag! En wat vraagt dat eigenlijk van ons? Wat vraagt dat van cliënten en hun familie, wat vraagt het van de zorg en wat vraagt dat van medewerkers en bestuurders van zorgorganisaties? Wat hebben we te doen en wat misschien juist te laten? Wie hebben we nodig en hoe werken we samen? En hoe stimuleer ik als bestuurder zorgzame gemeenschappen en geef ik tegelijkertijd ruimte? En welke rol neem je als organisatie? Te meer, omdat we ons realiseren dat deze sowieso bescheiden is, omdat zorg slechts één van de mogelijke antwoorden is”.

Aansluiten waar nodig: stimuleren en faciliteren

Over deze vragen gaan bestuurders uit de beweging Radicale vernieuwing zorg met elkaar en met partners van cliëntenraden, regionale samenwerkingsverbanden en zorgkantoren in gesprek tijdens het bestuurlijk leernetwerk op 1 november jl. Tussen de boeken van de bibliotheek in een gezellige ruimte in ‘multifunctioneel centrum’ (voorheen dorps huis) De Brinkhof in Wezep ontstaat al snel een goed gesprek. Wiesje Heeringa, bestuurder van Viattence en gastvrouw en initiatiefnemer van dit bestuurlijk leernetwerk vertelt dat deze ontmoetingsplek niet toevallig gekozen is. Juist de transformatie naar meer zorgzame gemeenschappen maakt dat een organisatie als Viattence anders naar de leefomgeving van hun locaties kijkt. In deze wijk wordt een nieuwe locatie gebouwd, heel bewust gekozen midden in de gemeenschap en tegenover dit multifunctioneel centrum De Brinkhof, waar ze hopelijk in de toekomst ook veel gebruik van zullen maken. Collega’s die in de wijken werken vervullen voor Viattence een belangrijke rol in de verbinding met de gemeenschap. Allereerst om te zien en luisteren wat er al is in de gemeenschap om daar, waar dat nodig is, aan te kunnen sluiten: “Je moet dan vooral en als eerste luisteren”. En pas als het

nog niet lukt om vanuit de gemeenschap zelf te komen tot zorgzame gemeenschappen, dan kunnen we hier een stimulerende en faciliterende rol in de spelen. Echt aansluiten bij de wijk. In die zin zou het ook mooi zijn als de buurtpunten die nu nog 'van Viattence' zijn, ook meer van de buurt zouden zijn en echte buurtontmoetingsplekken worden.

Alles overzien?

Zo komt ook ter sprake dat zorgzame gemeenschappen, als die ontstaan in een wijk of buurt, niet altijd ook inclusieve gemeenschappen zijn. Hoe hechter de gemeenschap, hoe meer die vaak ook voor een bepaalde (doel-)groep mensen is. Wat heb je daar dan wel of niet in te doen als bestuurder en zorgorganisatie? En kunnen we altijd overzien wat er is en wat er gebeurt? En is dit eigenlijk wel nodig? Of gaan we veel meer naar een faciliterende rol, waarin je meer 'laat ontstaan'? "Het gewenste bevrijden", zoals een van de bestuurders van de beweging wel vaker zegt.

Kunnen blijven wonen

Martin Menger, cliëntenraadslid bij Woonlandschap de Leyhoeve vertelt vervolgens hoe hij vanuit het perspectief van de bewoners, samen met het bestuur zorgzaamheid probeert te stimuleren: "Samen meer mogelijk maken". Iets dat in een regio als Groningen nog best uitdagend is, omdat de leefomgeving letterlijk veel verandert: Banken en zelfs pinautomaten zijn weg, politie is meer op afstand, er zijn geen postkantoren meer en steeds minder "stenen" winkels en kassieres. Het vraagt meer en gericht nadenken van mensen over hun toekomst. De vraag "Hoe bereidt u zich voor op uw oude dag?" lijkt daarbij wat minder energie te geven dan de vraag "Hoe kunnen we zorgen dat we hier samen kunnen blijven leven?"

Eigen ideeën aan de kant

Na een onderzoekende dialoog over de vraag "Hoe stimuleer ik als bestuurder zorgzame gemeenschappen en geef ik tegelijkertijd ruimte?" spreken de deelnemers de behoefte uit niet meer alleen te praten over zorgzame gemeenschappen, maar om het vooral ook te gaan doen. Stappen te zetten, te experimenteren en daar in de beweging elkaar in te volgen en te helpen. Het zal van bestuurders een meer faciliterende rol vragen. En ook van de medewerkers in hun organisaties. Ook vraagt het 'verduren' dat je niet altijd alles kan noch hoeft te kunnen overzien. En soms even aan de kant zetten van ego's en eigen ideeën.

Aan de slag!

We gaan uit elkaar met het voornemen om met radicale vernieuwing te gaan kijken welke voorbeelden van zorgzame gemeenschappen de potentie in zich hebben om te kunnen laten zien dat het anders en zorgzamer kan. En hiermee te experimenteren, uit te proberen, zichtbaar te maken wat lukt, en ook waar het schuurt. En zo te zorgen dat het onontkoombaar wordt. Zorgzame gemeenschappen? Ja!

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Betrekken directe omgeving](#)